

NATIONALØKONOMISK FORENINGS
OG SOCIALØKONOMISK SAMFUNDS MINDRE
PRISOPGAVER

Af de for Aaret 1938 stillede 3 Opgaver (se Nationaløkonomisk Tidsskrift, Bd. 76, 1938, S. 214) er der indkommet en Besvarelse af Opgave Nr. 2: *En Vurdering af Teorien om den af offentlige Arbejder eller anden Investering forarsagede sekundære Beskæftigelsesforøgelse (Teorien om »the multiplier«)*. Besvarelsen, som fylder 16 maskinskrevne Kvartsider, bærer Mærket »Helsingør«. Den indledes med en kort og ikke særlig dybtgaaende Drøftelse af Mulighederne for statistisk Maaling af »the multiplier«. Konklusionen er, at Begrebet statistisk set er vagt, men Forf. trøster sig med, at selv om man ikke nøjagtigt kan bestemme multiplier-Virkningens Størrelse, vil man godt kunne angive dens Retning og almindelige Karakter. Han gaar derpaa i Besvarelsens anden Del over til at drøfte det praktiske Spørgsmaal, om en Beskæftigelsespolitik, der bygger paa Eksistensen af multiplier-Virkningen, har Chance for at lykkes. Forf. har herved i første Række danske Forhold for Øje, og han drøfter Spørgsmaalet baade med Henblik paa Konjunkturarbejdsløshed og mere permanent Arbejdsløshed. De her anstillede Betragtninger er i Hovedsagen fornuftige, selv om man næppe paa noget Punkt kan sige, at Forf. giver nogen ny Belysning af Problemet. Hovedindvendingen mod dette andet Hovedafsnit i Afhandlingen er imidlertid, at Forf. hele Tiden forudsætter, at Teorien om »the multiplier« gælder, og derfor slet ikke naar frem til det, der er krævet i den stillede Opgave: »En Vurdering af Teorien om . . .«. Nogen kritisk Undersøgelse af, i hvilken Form og under hvilke Betingelser Teorien kan accepteres, faar man overhovedet ikke. Hertil kommer, at flere Steder i Afhandlingen tyder paa, at Forf.s Forstaaelse af multiplier-Fænomenets Karakter ikke er tilstrækkeligt indgaaende; saaledes hævder Forf., at man kan betragte »the multiplier« som konstant, hvilket navn-

lig er urigtigt, naar man som Forf. vil regne med en Beskæftigelses-multiplier; senere spores dog en mere realistisk Opfattelse, idet »the multiplier« sættes i Forhold til Beskæftigelsesgraden, men Forf. synes ikke at have Øje for den Inkonsekvens, han saaledes gør sig skyldig i. I Betragtning af disse meget væsentlige Mangler ved Afhandlingen har man ikke ment at kunne give Forf. nogen Belønning:

For 1939 udsættes følgende tre Prisopgaver:

- 1) *En Vurdering af de danske Bankers Laane- og Konsolideringspolitik gennem de sidste 10 Aar.*
- 2) *Undersøg Virkningerne for Landbrugets Økonomi af en lovbestemt Maksimumsgrænse for Stiftelsen af pantesikret Gæld.*
- 3) *De handelspolitiske Virkninger af Clearingaftalers Anvendelse.*

Opgaverne kan besvares af statsvidenskabelige og forsikringsvidenskabelige Studenter og Kandidater, som ikke har været Kandidater i mere end ti Aar. For den bedste af Besvarelserne af hver af de tre Opgaver ydes en Belønning paa 150 Kr. Den belønnede Besvarelse, som ikke maa fylde mere end ca. 25 Sider af Nationaløkonomisk Tidsskrifts Format, vil saa vidt muligt og mod sædvanligt Forfatterhonorar blive offentliggjort som Artikel i Nationaløkonomisk Tidsskrift.

Bedømmelseskomitéen bestaar af Tidsskriftets Redaktionsudvalg og Redaktør, til hvem Besvarelserne mærket og med lukket Navnekonvolut indsendes senest 31. December 1939.
